

\ Concept Raadsvoorstel

Zaak 505513

Onderwerp: Het voornemen tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling (GR) Historisch Centrum Limburg (HCL)

Openbaarheid: Openbaar

Portefeuillehouder: Burgemeester Joppe

Datum Raad: 20 februari 2025

\ Samenvatting

De gemeente Voerendaal is voornemens om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg. Middels toetreding tot de GR zijn diensten onder gunstigere voorwaarden af te nemen. Zo worden o.a. adviesdiensten en een e-depot voorziening ten behoeve van de overbrenging, beheer en beschikbaarstelling van digitale informatie voor deelnemers tegen gunstigere voorwaarden aangeboden.

De inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet is uitgesteld. Verder is ook bekend dat er daarnaast een wijziging van de Archiefwet zal plaatsvinden. Na inwerkingtreding van deze wijziging van de Archiefwet zal de minister van OCW als deelnemer uit de GR HCL uittreden. Daarvoor is opnieuw een wijziging van de GR HCL vereist. De wijziging van de Archiefwet vindt zeer waarschijnlijk per 1 januari 2027 plaats.

Nu er binnen een kort tijdsbestek twee besluitvormingstrajecten over het HCL op stapel staan en om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen, is er in samenspraak met het ministerie van OCW voor gekozen om de beide trajecten via één procedure aan de raden voor te leggen. De GR waaraan het ministerie van OCW niet langer deelneemt (Ontwerpbesluit II), is zodoende de eindversie. Voor de periode van 1 januari 2026 en 1 januari 2027 is een zogenaamde overgangsregeling opgesteld.

Hierdoor leggen wij u de volgende besluiten over de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg via één verzamelbesluit voor zienswijzen voor.

Ontwerpbesluit I strekt tot:

- toetreding van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voerendaal tot de GR HCL per 1 januari 2026, met inachtneming van de ontwerpwijziging van de GR van het HCL.

Ontwerpbesluit II strekt tot:

- wijziging van de GR HCL na inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet.

\ Conceptbesluit

Ontwerpbesluit I

De gemeenteraad besluit de als bijlage bijgevoegde zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot:

- toetreding van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voerendaal tot de GR HCL, met inachtneming van de ontwerpwijziging van de GR van het HCL.

Ontwerpbesluit II

De gemeenteraad besluit de als bijlage bijgevoegde zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot:

- wijziging van de GR van het HCL na inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet.

\ Grondslag

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Archiefwet

\ Aanleiding

De gemeente Voerendaal is voornemens om in 2025 een besluit te nemen over de volgende aspecten ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg:

- I. Toetreding tot de GR HCL, en;
- II. Instemming met het wijzigen van de regeling nadat de nieuwe Archiefwet in werking is getreden.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad het recht om hieromtrent, indien gewenst, een zienswijze naar voren te brengen.

In de ontwerpwijzigingen, opgesteld door advocatenkantoor Boels–Zanders, is rekening gehouden met:

- het uitreden van het Ministerie van OCenW uit de bestaande GR;
- de huidige deelnemers (gemeente Heerlen en Maastricht);
- de mogelijke nieuw toetredende organisaties;
- de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de gewijzigde Archiefwet.

\ Doel

De gemeente Voerendaal is voornemens om in 2025 een besluit te nemen over toetreding tot de GR HCL en wijziging van de regeling na inwerkingtreding van de Archiefwet .

\ Argumenten en kanttekeningen

De gemeente Voerendaal is voornemens om in 2025 een besluit te nemen over toetreding tot de GR HCL en wijziging van de regeling na inwerkingtreding van de Archiefwet.

De huidige DVO met HCL is aangegaan met ingang van 2020 voor een periode van maximaal vier jaar. De DVO heeft een kortere looptijd indien een eerdere toetreding van het college van de gemeente Voerendaal tot de gemeenschappelijke regeling mogelijk is.

Middels toetreding tot de GR zijn diensten onder gunstigere voorwaarden af te nemen. Zo worden o.a. adviesdiensten en een e-depot voorziening ten behoeve van de overbrenging, beheer en beschikbaarstelling van digitale informatie voor deelnemers tegen gunstigere voorwaarden aangeboden.

Voorgesteld wordt om het toetredingstraject te starten en de ontwerp gemeenschappelijke regeling toe te zenden aan de gemeenteraad en de gemeenteraad in de gelegenheid te stellen om zienswijzen in te dienen omtrent het voornemen tot toetreding, met inachtneming van de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling van het HCL.

Los van het voorgaande, speelt tevens het volgende.

Inmiddels is bekend dat er ook een wijziging van de Archiefwet zal plaatsvinden. Na inwerkingtreding van deze wijziging van de Archiefwet zal de minister van OCW als deelnemer uit de GR HCL uittreden. Daarvoor is opnieuw een wijziging van de GR HCL vereist. De wijziging van de Archiefwet vindt zeer waarschijnlijk per 1 januari 2027 plaats.

Nu er binnen een kort tijdsbestek twee besluitvormingstrajecten over het HCL op stapel staan en om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen, is er in samenspraak met het ministerie van OCW voor gekozen om de beide trajecten via één procedure aan de raden voor te leggen. De GR waaraan het ministerie van OCW niet langer deelneemt (Ontwerpbesluit II), is zodoende de eindversie. Voor de periode van 1 januari 2026 en 1 januari 2027 is een zogenaamde overgangsregeling opgesteld. Deze overgangsregeling

benadert al zoveel mogelijk de eindversie, maar hierin is de minister van OCW nog als deelnemer opgenomen en vormt de wettelijke grondslag nog de thans geldende Archiefwet 1995.

Zowel de eindversie als de overgangsregeling zijn opgesteld met behulp van advocatenkantoor Boels Zanders. Daarbij is een ambtelijk participatietraject doorlopen waarbij zowel de gemeenten Heerlen en Maastricht als zijnde de huidige deelnemers als de gemeenten en het waterschap die voornemens zijn toe te treden uitvoerig zijn betrokken.

Overwegingen

- Een eerste landelijke modelversie is tot stand gekomen in samenwerking met alle andere Regionale Historische Centra in Nederland en het Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder begeleiding van advocatenkantoor Boels Zanders teneinde de correcte vertaling van de bepalingen van zowel de aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen als de verwachte wijzigingen van de Archiefwet correct in de tekst van de regeling op te nemen.
- Een eerste lokale versie is tot stand gekomen in samenwerking met advocatenkantoor Boels Zanders, waarbij de partijen die voornemens zijn toe te treden per 1 januari 2026 zijn toegevoegd. De huidige en verwachte toekomstige deelnemers van het GR HCL hebben de mogelijkheid gekregen tot het geven van op- en aanmerkingen, waarna op 27 mei 2024 een sessie is geweest bij het HCL onder leiding van mevrouw Hofman van Boels Zanders. Dit heeft geresulteerd in een tweede versie van de regeling, waarop nauwelijks op- of aanmerkingen zijn gekomen. Op 25 september is de definitieve ontwerpwijziging opgeleverd.

Thema sessie

Op 6 februari 2025 gaat een themasessie plaatsvinden voor alle raads- en commissieleden inzake de gemeenschappelijke regeling HCL (Historisch Centrum Limburg). Waarin de gemeentearchivaris gaat toelichten wat HCL voor de gemeente Voerendaal kan betekenen, wat de diensten zijn en wat de verschillen zijn of men DVO partner blijft of partner in de regeling wordt.

Vervolgtraject

Naar aanleiding van eventuele zienswijzen zal met het HCL overlegd worden over de te nemen vervolgstappen. In het voorjaar van 2025 zal een voorstel aan de raad worden gedaan om toestemming te verlenen voor het toetreden tot de GR HCL en het wijzigen van de regeling.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

N.v.t.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

De toetreding tot de GR brengt financiële voordelen met zich mee i.r.t. de huidige DVO.

- De meterprijs van het analoge archief en de vaste vergoeding van het eDepot zijn 10-25% hoger voor een DVO partner dan een partner in de regeling vanaf 2026.
- Tevens hoeft er voor een partner in de regeling geen kosten betaald te worden voor de jaarlijkse 150 uren toezicht en advies, terwijl de DVO partner die wel betaald.

Het huidige DVO loopt af met oprichting en bij het afsluiten van een nieuwe DVO liggen de nieuwe bijdragen tussen de € 26.000 en € 49.000 hoger t.o.v. toetreding.

Als GR partner wijken de nieuwe bijdragen marginaal af (van € 2.500 in 2026 tot € 8.000 in 2029) ten opzichte van onze eigen begroting, hetgeen veroorzaakt wordt door indexatie. Deze bedragen worden meegenomen bij het opstellen van de Begroting 2026.

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie

Het HCL zal worden geïnformeerd over het raadsbesluit.

Het HCL zal de raad op de hoogte houden over de te nemen vervolgstappen naar aanleiding van eventuele zienswijzen die zijn ontvangen van de verschillende organisaties.

In het voorjaar van 2025 zal een voorstel aan de raad worden gedaan inzake het verlenen van toestemming voor de eventuele toetreding tot de GR HCL en instemming met de wijziging van de regeling wanneer de nieuwe archiefwet in werking is getreden. Het College van B&W kan dan eind 2025 het definitieve besluit nemen t.a.v. toetreding tot en wijziging van de GR HCL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.